

Warszawa, 9 sierpnia 2017 r.

Szanowny Pan
Tomasz Wojtkiewicz
Prezes Zarządu Nextbike Polska S.A.

Szanowny Panie,

Fundacja Panoptykon to założona w 2009 r. organizacja pozarządowa zajmująca się ochroną praw człowieka w społeczeństwie nadzorowanym. Jednym z naszych głównych obszarów zainteresowań jest kwestia ochrony danych osobowych.

Firma Nextbike Polska S.A. świadczy usługę wypożyczania rowerów w wielu polskich miastach, m.in. Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Łodzi, Białymstoku. Usługa ta jest niezwykle popularna i dynamicznie się rozwija. W samej Warszawie w systemie Veturilo zarejestrowanych jest ponad pół miliona użytkowników, a rowery w ciągu 5 lat działalności Państwa firmy w Warszawie wypożyczono 11 milionów razy¹. W świetle dużej popularności Państwa usług i związanym z tym przetwarzaniem przez Państwa ogromnej ilości danych osobowych użytkowników, niezwykle istotne jest, aby dane te podlegały właściwej ochronie.

Kontaktujemy się z Państwem z uwagi na docierające do nas od użytkowników Państwa usług skargi związane z zakresem przetwarzanych przez Państwa danych osobowych. Skargi te dotyczą wymogu podania podczas rejestracji numeru PESEL. Obowiązek podania numeru PESEL wynika z punktu V ust. 3 lit. c) Regulaminów systemów rowerów publicznych w poszczególnych miastach. Niepodanie tej informacji skutkuje niemożnością rejestracji, która – zgodnie z pkt. V ust. 1 poszczególnych Regulaminów – jest jednym z koniecznych warunków rozpoczęcia korzystania z systemu rowerów. W wyniku realizacji postanowień regulaminowych, w internetowym formularzu rejestracyjnym pole dotyczące numeru PESEL jest oznaczone jako obowiązkowe i bez jego wypełnienia brak jest możliwości przejścia do kolejnego etapu rejestracji.

W naszej opinii wymóg podawania numeru PESEL w celu rejestracji konta użytkownika narusza ustawę z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Po pierwsze, wątpliwości budzi podstawa prawna zbierania numerów PESEL użytkowników. W formularzu rejestracyjnym informują Państwo, że Nextbike Polska S.A. „przetwarza dane osobowe podane w powyższym formularzu w celu związanym z wykonaniem umowy, tj. usług świadczonych przez Operatora określonych w Regulaminie Systemu, na podstawie z art. 23 ust. 1 pkt. 3 Ustawy o ochronie danych osobowych oraz celach związanych z marketingiem produktów i usług własnych na podstawie określonej w art. 23 ust. 1 pkt. 5 Ustawy o ochronie

---

¹ <https://www.veturilo.waw.pl/veturilo-konczy-5-lat/>

danych osobowych, a także w zakresie i celu przetwarzania danych osobowych, na które osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę”². Art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych stanowi, że przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to **konieczne do realizacji umowy**, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną.

Numer PESEL to unikatowy numer ewidencyjny identyfikujący daną osobę fizyczną na potrzeby jej statusu administracyjno-prawnego, który łączy się z innymi informacjami o danej osobie – m.in. dacie jej urodzenia i płci. Naszym zdaniem przetwarzanie przez Państwa numeru PESEL danego użytkownika nie jest konieczne do realizacji umowy polegającej na wypożyczeniu użytkownikowi roweru z systemu rowerów publicznych. Podczas rejestracji zbierane są dane w zupełności wystarczające do identyfikacji użytkownika na potrzeby realizacji umowy – imię, nazwisko, adres e-mail, numer telefonu, a także numer karty płatniczej. Ponadto, jak wynika z docierających do nas informacji, konieczność podawania numeru PESEL w trakcie rejestracji pojawiła się niedawno. Tymczasem, charakter i zakres świadczonych usług nie uległy zmianie. Trudno jest zatem uznać, że przetwarzanie numerów PESEL użytkowników stało się konieczne do realizacji umowy.

Na marginesie pragniemy zauważyć, że regulaminy świadczenia usług w niektórych obsługiwanych przez Państwa firmę miastach (Gliwice, Grodzisk Mazowiecki, Legnica), nie wymagają podania podczas rejestracji numeru PESEL. Tymczasem, charakter usługi w tych miastach nie różni się niczym od charakteru usługi w miastach, w których podanie numeru PESEL jest obowiązkowe – w obu przypadkach usługa polega na wypożyczeniu roweru z systemu rowerów publicznych. Tym bardziej nie można więc zaakceptować argumentu o konieczności przetwarzania numeru PESEL do realizacji umowy.

Przetwarzanie numerów PESEL nie może też zostać oparte na zgodzie użytkowników, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy. Zgoda ta powinna być bowiem wyrażona w sposób dobrowolny. Uzależnienie pomyślności rejestracji wymaganej do rozpoczęcia korzystania z Państwa usług od wyrażenia zgody na przetwarzanie numeru PESEL nie spełnia warunku dobrowolności.

Ponadto, nawet gdyby przyjąć, że istnieje podstawa prawna do gromadzenia danych osobowych w postaci numeru PESEL, to – zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy – administrator danych jest zobowiązany zapewnić, aby przetwarzane dane były adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. Zgodnie z pkt. 9 Polityki prywatności Państwa firmy, dane użytkowników przetwarzane są w następujących celach: „zawarcia i wykonania usługi (umowy) oraz wystawienia rachunku (faktury), udzielania odpowiedzi na zadawane pytania, rozpatrzenia reklamacji, udzielania informacji o oferowanych produktach i usługach, ankiet dotyczących zadowolenia klienta i badań rynkowych (np.: o wypożyczeniach rowerów, serwisie, funkcjonowaniu systemu oraz ich zmian), wysyłania newsletterów, analizy statystycznej”. Pragniemy zauważyć, że do osiągnięcia żadnego z wymienionych celów nie jest potrzebne posiadanie przez administratora numerów PESEL użytkowników – dane identyfikacyjne w postaci imienia i nazwiska, numeru telefonu, adresu e-mail, a także ewentualnego numeru karty kredytowej są zupełnie wystarczające. Należy podkreślić, że ocena adekwatności przetwarzanych danych powinna następować na etapie ich zbierania, a dane osobowe nie mogą być zbierane „na zapas”. W momencie rejestracji użytkownika w systemie wymóg podania przez

---

² <https://www.veturilo.waw.pl/register/>

niego numeru PESEL jest niewspółmierny do określonych w Polityce prywatności celów, którym służą przetwarzane dane.

W związku z przedstawionymi wyżej uwagami, prosimy o zmianę regulaminów systemów korzystania z rowerów publicznych w poszczególnych miastach poprzez wykreślenie postanowień dotyczących wymogu podania przez użytkowników numeru PESEL, które w naszej opinii naruszają ustawę o ochronie danych osobowych. Zwracamy się także z prośbą o usunięcie z prowadzonych przez Państwa baz danych wszelkich dotychczas zgromadzonych numerów PESEL.

W imieniu Fundacji Panoptykon

Małgorzata Szumańska

Wiceprezeska

Do wiadomości:

1. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
2. Zarząd Dróg Miejskich w Warszawie.